

OCELÁŘSKÁ
UNIE

WSPÓLNY APEL

przedstawicieli organizacji związkowych i pracodawców przemysłu stalowego z Republiki Czeskiej, Polski i Słowacji

W dniach 21-22 września 2023r. w Zakopanem odbyło się 10 spotkanie przedstawicieli pracodawców i związków zawodowych z firm hutniczych działających na terenie Czech, Polski i Słowacji.

W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele związków zawodowych, działających w ramach najważniejszych firm branży stalowej na terenie Czech, Polski i Słowacji – przewodniczący Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ "Solidarność" Andrzej Karol, przewodniczący KOVO U.S. Steel KOŠICE Juraj Varga oraz przewodniczący OS KOVO Bc. Roman Ďurčo. Obecni byli również przedstawiciele izb hutniczych p. Daniel Urban Prezes Ocelářské unie/ Steel Union oraz p. Mirosław Motyka Prezes Hutniczej Izby Przemysłowo Handlowej (HIPH). Integralną częścią Wspólnego Apelu jest załączona lista obecności. Uczestnicy spotkania reprezentują ponad 50 000 pracowników.

Po wymianie informacji na temat aktualnej sytuacji w poszczególnych firmach i krajach uczestnicy spotkania stwierdzili, że przemysł hutniczy i stalowy, również w całej Unii Europejskiej, znajduje się obecnie w krytycznej sytuacji. Niepewne jest utrzymanie produkcji stali, na niezbędnym, bezpiecznym poziomie, a co za tym idzie również i miejsc pracy.

W ostatnim czasie na przemysł hutniczy i stalowy w Europie oraz na jego globalną konkurencyjność wpływa szereg negatywnych czynników. Przedsiębiorstwa mierzą się z wysokim poziomem kosztów działalności w realiach spowolnienia gospodarczego. Jednocześnie zgodnie z unijną polityką klimatyczną, zobowiązane są do realizacji zaporowych dla branży celów dekarbonizacyjnych.

Wzrost kosztów działalności ma bezpośredni związek z rekordowym wzrostem cen nośników energii i cen pozwoleń emisji CO₂, w tym w szczególności energii elektrycznej. Z uwagi na poziom zużycia energii elektrycznej oraz jej wysoki udział w kosztach przetworzenia, sektor stalowy jest w sposób wyjątkowy narażony na negatywne skutki każdorazowego wzrostu jej ceny. Dodatkowo z uwagi na ograniczone możliwości przeniesienia tych kosztów na odbiorców końcowych, rekordowy wzrost kosztów działalności oznacza utratę konkurencyjności sektora, jak i jego realne zaprzestanie działalności i likwidację w przyszłości.

Przedstawiciele organizacji związkowych przemysłu stalowego zgadzają się, że konieczne jest wspólne stawienie czoła kryzysowi europejskiego hutnictwa i stalownictwa wszelkimi dostępnymi środkami i jednogłośnie przyjęli niniejszy Wspólny Apel, którego aktualne punkty rozwiązań i żądań to:

- **Obniżenie kosztów energii elektrycznej dla przemysłu** – na wzór rozwiązań diskutowanych obecnie w Niemczech, hutnictwo do czasu obniżenia się rynkowych cen powinno mieć zagwarantowany dostęp do energii elektrycznej w cenie 60 EUR/MWh.
- **Ochrona rynku, uszczelnienie mechanizmu CBAM** – Odpowiednio zaprojektowany CBAM może zmotywować firmy z krajów trzecich do ograniczenia emisji CO₂. W tym celu należy szczególnie zadbać o efektywność i szczelność mechanizmu, by nie pozwalał na jakiegokolwiek formy obchodzenia środka, w tym *resource shuffling*, czy absorpcję CBAM. Jako, że mechanizm CBAM ma docelowo zastąpić darmowy przydział uprawnień przeciwdziałający tzw. zjawisku ucieczki emisji w UE, konieczne jest wprowadzenie rozwiązania zabezpieczającego eksport wyrobów europejskich na rynki globalne. Europejski sektor stali bezpośrednio eksportuje rocznie około 20 mln ton stali, a cały eksport stali mający być objęty mechanizmem CBAM (włączając w to wyroby z dalszego etapu łańcucha dostaw, z ang. downstream) jest wart około 45 mld EUR.
- **Rozwój technologii CCS/CCU w przemyśle stalowym** – Stosowanie technologii wychwytywania i składowania lub wykorzystywania emitowanego CO₂ (CCS/CCU) może znacząco przyczynić się do przejścia europejskiej produkcji stali na niskoemisyjną. Technologia ta pozwala uniknąć konieczności inwestycji w drogie i niesprawdzone technologie produkcji bezemisyjnej i może stać się dźwignią dekarbonizacji przemysłu. W przypadku przedsiębiorstw sektora stali, jest to nierzadko najlepsza, a nawet jedyna dostępna opcja redukcji emisji. Niezbędne jest zatem wdrożenie na poziomie krajowym regulacji zapewniających stabilne i preferencyjne otoczenie prawne dla CCS/CCU, jak i również zapewnienie finansowego wsparcia dla powstających instalacji.

- **Wprowadzenie derogacji dla przemysłu w ramach Dyrektywy IED 2.0.** Dyrektywa IED 2.0. powinna zawierać derogację dla sektorów wprowadzających głęboką transformację przemysłową w celu wypełnienia unijnych celów dotyczących gospodarki o obiegu zamkniętym i osiągnięcia neutralności klimatycznej. Należy zapobiegać przepisom nakładającym obowiązek prowadzenia dużych inwestycji w istniejące aktywa, które mają zostać wycofane, ponieważ transformacja byłaby niezwykle kapitałochłonna.
- **Zapobieganie wywozowi złomu z UE.** Złom ma kluczowe znaczenie dla dekarbonizacji sektora stalowego i jego łańcucha wartości, ale jest on najczęściej eksportowanym strumieniem odpadów z UE do państw trzecich. W ten sposób ten cenny dla hut surowiec trafia do naszych konkurentów spoza UE, którzy produkują wyroby stalowe przy znacznie niższych standardach ekologicznych w zakresie ochrony środowiska.

Wzywamy przedstawicieli rządów i eurodeputowanych z Czech, Polski i Słowacji do pilnego i wspólnego wystąpienia na forum Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego w celu zwrócenia uwagi na wyzwania, z jakimi obecnie zmagają się europejski przemysł. Wzywamy również do podjęcia działań na poziomie Brukseli, mających na celu ograniczenie wpływu wysokich cen energii na konkurencyjność UE i źródła utrzymania pracowników.

Apelujemy do central krajowych i europejskich związków zawodowych, stowarzyszeń branżowych i pracodawców o pełne poparcie naszego Apelu.

Uczestnicy:

(-) Andrzej Karol
przewodniczący Krajowej Sekcji Hutnictwa NSZZ "Solidarność"

(-) Bc. Roman Ďurčo
przewodniczący OS KOVO

(-) Juraj Varga
przewodniczący KOVO U.S. Steel KOŠICE

(-) Daniel Urban
Prezes Ocelářské unie/ Steel Union

(-) Mirosław Motyka
Prezes HIPH